

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Nyázev évre 1 ft.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimelve Turócz-Szt.-Mártonba küldendők.

A hiteles hirdetőket, kéziratokat pontosig kérjük beküldeni

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 ft. azentúl minden megkezdett szög szónál 60 krajár több.

Kisvárosi társadalmi élet és Kaszinó.*

Ha a kisvárosi társadalmi körök területén működő tényezőket szemügyre vesszük, ha vizsgáljuk ama jelenségeket, a melyek ott előfordulnak és figyelemmel kísérjük az azok körében szereplők működését: legelőször is az ötlük szemünkbe, hogy ama köröknek nincs középpontjuk; nem találjuk fel bennök amaz erőt, a mely hivatva volna azokat szép kerekded formájukban, öszhangzó és részarányos egészekben megtartani. Olyan a kisvárosi társadalom, mint a szétpartmentált, a melynek részei hulló-csillagok alakjában nyomtalanul eltűnnek a véghetetlen világűrben! olyanok vagyunk, mint a bolygók, a melyek kényszer által szorítva lomha egyformaságban végzik útjukat.

Mert csakugyan egyformaságban éljük le napjainkat. Társadalmi életünk egyhangúsága nem zavartatik meg semmi údvós kezdeményezés, semmi felbuzdulás célzó törekvés által. Ha itt-ott történik is valami, a legjobb szándék, a legtisztább akarat félremagyarázatik és hajótörést szenved a bűnös közöny, a ferde gondolkodás és kanapé-politika rideg közsírjén. Mindenki magának él, holott a lelkeknek egymással egyesülniük kellene, hogy teljes becsokeit érvényesítsék; mindenki visszahúzódik viskójába, mint a teknős-béka panczéja alá, holott mindenkinek elméjébe kellene vésvé lennie, hogy csak az a boldog pillanat, midőn a jótékony isteni kéz embert jósága bőségszaruját hinti embertársaira s midőn az ember az öröm rózsakosarát öntheti testvérei fölé.

*E jelle ezikket a Szepesi Lapokból vettem át, minthogy tevév az elvételénél elvételével megismerendő gondolattal. Szék.

A kor, az a kímélet nem ismerő szörnyeteg, egy-két évtized alatt kegyetlen pusztítást vitt véghez társadalmi életünkben! A barátságos együttélés felváltotta az elzárkózottság s míg hajdan legalább a százezüti atyafiság igyekezett egymásközti jó viszonyban tartani a vendégszeretetet, addig ma mindenki visszahúzódik a társas együttélés örömeitől és gyakran egy-két család barátsága összeköves a többiek ellen; rideg szellem hatja át az embereket; irigység, féltékenység, lenézés, másrészt szűkeklőség, korlátolt felfogás, elhibázott modor elzibbaszja a társadalmi tevékenységre, meghiúsít minden egyesülésre célzó törekvést. A járókelők hideg köszöntéssel haladnak el egymás mellett; gyanakvó szemekkel, irig tekintetekkel illetik egymást; a hol valami érintkezést látunk, az is nem egyéb, mint a konvencionális szokások rideg folyománya.

Ily körülmények közt nem csoda, ha társadalmi életünkben, családi, házi körökben mindenütt, minden zugban ott guggol ama gonosz vendég, az unalom. Az unalom társadalmi életünk ama gonosz vendége, ki fogviszorítva, merev szemekkel néz kedvteléseinkre és keserű ürömt kever azok közé! Ha valóban élni akarunk, meg kell azt ölnünk, vidám kedélyhangulatunknak ezen elődsjét. Az unalomnak sok ellensége van, de még egy sem mutatkozott elég erősen, hogy azt végkép kitörölje az élők sorából. Ott van a hangverseny, a színház, a felolvasások, de milyen részek van azokban a kedvtelésekben a kevésbé vagyonosoknak, a falusi a kisvárosi életnek? Ott vannak regényeink, de ezek az olvasóknak sok feleslegest nyújtanak, és a szép társasélet apó-lására majdnem seimnt.

Az ember társas lény; reá neve az elvételével

már magában a társaság is kedv és a hol kedv uralkodik, ott játszani akar. A férfiun a társaságot leginkább a Kaszinóban találja fel; ott vannak mindenkinek szórakoztatásai, a melyekkel unalmas óráit elüzi. Mindezen szórakozásokon azonban a nőknek szárazos szokások és hagyományos erkölcsantételek folytán le kell mondaniok. A nő, a mennyiben nincs háztartással elfoglalva, vagy nem olvas regényeket, lényegileg a társalogságra van utalva. De mily egyoldalú, milyen sovány ez többnyire, kivált kis városban, a hol nehéz folytonos »érdekes« személységeket és érdekes eseményeket szőnyegre hozni! Mily egyhangúak az ilyen társaságok! Mert az illeten merev szabályai lehangolnak minden jó kedvet; tartózkodó mindenki, ne hogy természetli, veszületett sajtáságaival okot szolgáltatson a nem tetszés kifejezésére, a mely a tanulságos érzékenkedés folytán gyakran a megborítandóság fokokozdik és ha végre valahára az elválás érája út, mindenki felsőhajt, mintha egy nehéz álomtól szabadult volna meg.

Ha valamely társas játékot kezdnek úgy ez — érdek hiányában — már is véget ér a zongorának vagy valamely vékony műkedvelői hangnak kell közzé vennie magát, hogy az ásitózkodó kedélyürességet szükségképen kitöltse. A leggonoszabb rákfenéje társas életünknek azon dillettantismus mellett, a melylyel játék és sport itt a kis városban üzetik, kétségen kívül a férfiak legnagyobb részének nyárs-polgáris közönye és egykedvűsége, a mely kevés kivétellel minden játékot közt Gringenör találmányát, a kártyajátékot méltatni látszik. Míg a fiatalabbak igen gyakran kaczerias, unalmas úres fecsegésben keresik időtöltésüket, addig az öregebbek a mel-

lékszobában ülnek a játék-asztal és boros italok mellett.

Társadalmi viszonyaink és társalgsági modorunk ezen visszás állapotán segíteni egyik nemes feladatát képezné a vidéki kaszinóknak. Ezeknek, mint az értelmiség és intelligencia központjainak, oda kellene törekedniök, hogy föloldják bilincsei közül ama tényezőket, a melyek egyes egyedül képesek társas életünknek fesztelenséget, élénkséget kölcsönözni. Ne elégedjenek meg csak azzal, hogy tagjaiknak többé-kevésbé, egy pár órára szórakozást nyújtsanak, hanem hassanak oda, hogy úgy tagjaiknak, mint azok hozzátartozóinak, család-jainak is alkalmat adjanak, mennél többször úgy egy pár vidám óra eltöltésére, mint szellemi élvezet. Rendezzenek társas összejöveteleket, a melyekbe a nőket, mint a társas élet éltető lelkét, okvetlenül be kell vonniök és a melyekben fenkölt szellemet, finomult ízlést és megtisztult erkölcsöket meghonosítsanak. Rendezzenek hangversenyeket, előadásokat, tartsanak felolvasásokat és mindened előtt rendezzenek jó és hasznos olvasmányokat.

S e tekintetben nem elégedjenek meg avval, hogy évenként egy pár regényvel szaporított könyvtáraikat és ezeket is többnyire a nem épen erkölcsimódot külföldi termékek fajtájával, hanem végké pártfogásukba nemzeti irodalmunkat; lépjenek be a különféle egyesületekbe: a Kisfaludy, Petöfi, a történelmi, természettudományi, földrajzi társaságokba és akadémia könyvtárába vállalatába és egyéb hazafias egyletekbe, a melyeknek irodalmi terméket nemcsak, hogy olcsó áron megszerezhetik, hanem azoknak elolvasása több haszonnal, több ismeretszerzéssel lesz összekötve; mint

TÁRCSA.

Az utolsó iskolai nap.

Egy kis elezásti elbeszélés.

Dandot Alfons-tól (Conte di Ludi) francziából.

A Felvidéki Híradó eredeti tárcaja.

Ezen reggelen igen elkéstem az iskolába menéssel és rettettem, hogy meg fognak dorgálni, annyival inkább, mivel Hamel M. ur azt mondta, hogy a reszesülőről fog kerdezni és én meg az első szót sem tudtam. Egy pillanzt azon gondolat villant fel bennem, hogy elmulasztom a tanítást és a mezőn át elszaladok.

Az idő olyan meleg, oly tiszta volt!

Az erdő szelén a rigó futóidőse volt halható, a Rippert réten pedig a vágás mögött a porosok tartottak gyakorolataikat. Mindez engem sokkal inkább kisértett, mint rendszeren a reszesülők; de mégis volt elég lelkierőm az ellenállásra, és elég gyorsan futottam az iskola felé.

A bírói lak mellett elhaladva a hirdetések kis rucsozata előtt sok embert láttam. Ket év óta innen érkezett számunkra minden rozv hár, elvesztett útköztek, zsarások, a katonai kormányzóság rendeletei; és én megállás nélkül toprenkedtem.

»Vajjon mi lehet ismét?»

Ime, a mint a téren futva haladék, Wachter a kovacs, a ki inasával együtt ott volt, a hirdetés olvasása közben, így kiáltott hozzám:

— Ne siess annyira kicsikém; még elég jókor fogsz érkezni a te iskoládba!

Az hittem tréfál velem, és egészen kifáradva érkeztem Hamel M. úr kis udvarára. Rendesen a tanítás előtt egész az utcára kihálható nagy zaj szokott lenni, az iskola asztalok nyitása, zárása, a lezúzó melleket fennhangon, füleket bedugva, hogy jobban tanulhassanak mind közösen ismételték, a tanító ur vastag vonalzója, melyel az asztalra csapkodott:

— Egy kis csend!

Számtalmonk mindezen rendes viselkedésre, hogy észrevétel nélkül jussak előhelyemre; de épen ma minden csendes volt, mint egy vasárnapi reggelen. A nyitott ablakon át, helyeiken már rendben láttam tarsiimat és Hamel M. urat, ki rettetéses vas vonalzóival hana alott fel s alá jár. Fel kellett nyitnom az ajtót és ezen nagy csendben be léptem. Gondolhatják mily voros voltam és mennyire féltem.

És különös, Hamel M. úr harag nélkül nézett rám és igen szeliden szólított hozzám. »Menj gyorsan helyedre, kis Ferenczem; majdnem nálad nélkül kezdtek meg! Beleptem a padba, és azonnal asztalomhoz ültem.

Ekkor azonban már kissé oszladóván félelmem, észrevettem, tanítónk szép zöld felöltőt, finomult fodrozott inget és fekete seylemmel szegett sapkáját, melyet csak tanfelügyelői látogatások vagy jutalomdíjak kiosztása alkalmával vett magához. Egyebekre néve is az egész osztály rendkívülinek és unneplényesnek tűnt fel. De leginkább meglepett, hogy a terem hátsó részében, a rendes körülmények között üresen álló padokon közösi embereket láttam hallgatagok ülni, mint az öreg Hauser a régi bírói, a régi levelhordót és meg másokat. Valamennyien szomorúaknak látszóttak; az öreg Hauser meg egy régi, szélein ragott abecé könyvet hozott, melyet tédren egészen kinyitva tartott, vaskos szemüvegét pedig a sarokra keresztbe helyezte.

Míg én mind ezek fölött bűmláltam, Hamel M. ur fellépett székebe, és ugyanazon szelid és unneplényes hangon, a melylyel engem fogadott, így szót hoztak:

— Gyermkeim, ez az utolsó alkalom, hogy benneket oktatlak. Berlinből rendelt jött, hogy Elzász és Lotharingia iskoláiban ezután csak németül lehet tanítani. . . . Az új tanító hónap fog megérkezni. A mai lesz a ti utolsó franczia oktatások. Kérlek legyetek figyelmesek, gyermekeim!

Ezen néhány szó egész válamot fellorgatta. Ah! a gonoszok, ez volt tehát a közzegháznál kifüggesztve.

Az én utolsó franczia tanításom!

Es én még imi is alig tudok! . . . Tehát ne tanuljak meg soha! Ne vihessen soha többre! Mennyire sajnálom most az elvesztett időt, a madárszédés és a Saaron való csuszálás miatt elmulasztott tanórákat! Könyveim, melyeket csak az imént oly unalmasnak és nehezeknek találtam, nyelvtanom, szent történetem most régi barátimnak tűntek fel, melyeknek elhagyása sok fájdalomba fog kerülni. Epen így voltam Hamel M.-el. Azon gondolat, hogy el fog tavozni, hogy öt nem fogom többé látni, elfelejtétek velem a büntetőket; a vonalzó utlegit.

Szegény ember!

Tehát ezen utolsó tanítás társületére ölt fel szép vasárnapi ruhát, most már kezdtem érteni, miért ütök a terem szegletében a község ezen vénei. Azt látszák e mondani, hogy sajnálják, miért nem jöttek többször ezen iskolába. Mindegy köszönetnek tűnt ez fel tanítónk negyven évi hasznos szolgálataért, úgy látszik végülisesség téreire jöttek a haza iránt, mely tőlük költözök . . .

Egészen el voltam merülve gondolatimba; midőn nevetem szólított hallám. Rajtam volt a sor, hogy lezúzómet fel mondjam. Mit nem adtam volna érte, ha el tudtam volna mondani egészen, nagy hangon, szép világgosan egy hiba nélkül azt a híres szabályt

tani. A részletek később fognak megá-
llapíthatni.

Életvezélység volt e hó 28-án a Dom körül járnai; nem azért, mintha talán az új épület ráomlásra fenyegette volna a mellette elha-
ladót, hanem azért, mert valami szelleműs ember épen azt az időt találta legalkalmasab-
bnak arra, hogy a ház tetőzést összegyűjt és
jéggé fagyott havat az utcára leszárazza,
amikor az állami polgármesteri hivatal
tárolt ki a gyermeke. Két-három kilós jég-
darabok és szétördelt tető cserépek csak
úgy csattogtak az utcára követően, akkor
a legtermészetesebben, mikor a legtöbb növe-
dék lepte el az utcát. Valóban, az óv-
Gondviselésnek köszönhető, hogy most nem
lejt egy pár bezúzott fejről, vagy még
nagyobb szerencsétlenségről számot adnunk.

Vármegyei bál. Az árva vármegyeiek
Szemcsényi szül. Marsosvsky Sarolta úrnő
6 méltóságos vendéksége alatt f. hó 8-án
Alsó-Kubinban, a vármegyeház nagytér-
ében vármegyei bált rendeznek, melynek
tiszta jóvedelme a belipolitikai tükzárások
javára fog fordítani. Kezdeté 9 órakor:
belépti díj: családjegy 5 frt., személyjegy
2 frt. A 25 tagból álló rendező bizottság
elnöke ifj. Csillaghy József, pénztárosa Meskó
Dávid. A jó sikert kívánni sem kell: biz-
tosítják azt a védőnőknő, a buzgó rendezőség
és a humánus cél.

Köszönetnyilvánítás. Minthogy mélyen
érezett hálnak a részvételnek mindazon nyil-
vánulásaért, melylyel forrón szeretettel édes-
atánk lo v a g B e r k s L o t h a r c s. és
kir. alvezéres úr elhunytá alkalmával oly
sokak részéről találkoztunk, mindon egyes-
nek személyesen ki nem fejezhetjük, kész-
tetve érezzük magunkat ez úton legforróbb
köszönetünk nyilvánítására a gyszemeten
való nagyserű részvételért, a számos kos-
zorúért és a szeretetnek egyéb tanúságaiért.
Selmeczbánya. *A gyzisszó család.*

Károly nap Besztercebányán. E hó
28-án ünnepele megynék derék alispánja; C s i p k a y Károly névnapját, kinél ezen
alkalmából számosan tiszte egtek. Este fé-
nyes vacsorát adott az alispán a megyei
tisztakr tiszteletére. — Ugyancsak e napon
ünnepele névnapját S e b e s z t h a Károly
kir. tanfelügyelő is. A tanfelrak sietiek is
nagy számban az ünnepelelnek jó kívánatai-
kat kifejezni.

Szálloda megnyitás Turóc-Szt.-Mártonban.
Tegnap nyílt meg a város közepén a min-
den kényelemmel ellátott E h m a n n s z á l-
l o d a; elegáns berendezett vendégszobák,
éjterem, kávéház és külön ivószoba, vala-
mint táncmulatószobák s egyéb alkalmakra
kibérelhető díszes nagytérsem s mindenké-
folytat a finom, figyelmes kiszolgálás — mind
olyan dolgok, melyek Mártonban rég érzett
hiányt pótolnak. A nagyvárosias kényelem-
és eleganciával berendezett szálloda
Ehmann Pal vállalata, kinek neve a rutkai
vasúti vendégház sokkal előnyösebben is-
meretes, sámbogó attól kellene tartanunk,
hogy ételekben, italokban, kiszolgálásban ne
a legjobbat kapnánk. A szállodának mai
számunkban megjelent hirdetését ajánljuk
olvasóink figyelmébe.

Közművelődési egyesület ülése. F. hó 25-én
d. u. a besztercebányai választmány ülést
tartott. Csipkay Károly elnök jelenlt, hogy
Tótl-Pelsőczen és Tajón valószínűleg a
tásvasszal kisdudóvók fognak nyitni, mivel
a tárgyalások már nagyon előre haladtak.
Brezonbányai honzerését, hogy az egyes-
ülettel pénzrel hozzájáruljon az ottani kis-
dedavó fentartásához, nem teljesítette, mert
a város nem volna hajlandó beleegyezni,
hogy az egyesület beleszólhasson az óvodá
kinevezésébe. Vegül elhatározták, hogy a
tásvasszal a pénzár javára műkedvelői
előadás fog rendezetni. Több kisebb tárgy
elintézésére az ülés bezártott.

Kritikus napok. A január 21-ére megjósolt
kritikus nap óta mi benne vagyunk a kriti-
kus napok halmozása. Este 6 óraiót élel-
utánig valóságos orkan dühöng napoként
végig Turóc vármegye hosszú völgyen; és
mellé folyton szakad az eső mint a leges-
ebb ősszel. Ha még soká tart ez az időjárás
hogy megindul a hegyekben felhalmozott
rengeteg hótelem, nagyon kritikus állapot
lesz nemcsak nekünk, de az alföldieknek is.

Földrendés. Besztercebánya lakosságát f.
hó 28-án d. e. g. 9 óra 14 perczköz 5-6 ma-
demperezig tartó földrendés remítette. A föld-
rendés különösen az emelt lakásokban volt
érezhető, de észrevették azt a földszínteken
is. Iránya felől különbözők a vélemények.
Újabb bizonyítéka ez is annak, mennyire
igaza van Falb teoriájának. Erdekes volna
minden esetre megtudni, milyen vidékre
terjedt ki az érdekes jelenség.

Lapunk mult száma vezércikkének végső
passzusát képező versből kimaradt egy sor,
mely az egésznek értelmét kétséssé
teszi: a cizáltl vers helyesen így kezdődött:
..... e népet és hazát
Szeretnítudja kimondhatatlanul:
Nem a díjt méri stb. stb.

Tornaegylet. T.-Szt.-Mártonban tornaeg-
ylet alakult, melynek tagjai a szer- és sza-
badgyakorlatoknál kívül a szabadban vég-
hez viendő nagyobb szabású edző gyakor-
latokat is felvettek programjukba; pl. a
labdajátékok, tárgyalások s többféle
rendezés. Az új egyület művelője D e r s z i b
Béla okl. középiskolai tanomatár. Óhájjuk,
hogy az új egyület korán előbb
felvirágozzék.

A város különösen kedvelt sportja kezd
fejlődni Selmeczbányán. Baró Chappan ví-
vómestere egyénisége, képzettsége nagyban
hozzájárul a sport felkarolásához. Köztisz-
tisztok, magányosok, tanulók egyaránt lát-
ogatják most a vívósoktat és mint a kö-
vetkezmények eddig is mutatják, a remél-
t sikerrel, mert a mellett, hogy a vívást el-
tanulják, egyuttal egészségi állapotukon is
sokat javítanak. — A tanorakban résztvevők
kivétel nélkül észlelik a vívás jó hatását
egészségükre.

Feljelgyára esett. A mult hetekben Kal-
niczky Sámuel nevezpáli jómódú fiatal gazda
tíznap közben nagyon virágos kedvre tett
szert; szeretlen vigsga közben azonban
egyszer úgy hanyat hagyta magát, hogy
csak úgy megrengett bele a szoba: esése
közben fejét az asztal sarkába vágta ugyan
de föl se vette az agkagel; nemcsak hogy
tovább táncolt, hanem még ezután kijárt
két hélig az erdőre fát vágni. A mult na-
pokban azonban hirtelen rosszul lett, s mire
orvosa: S t r a u s s doctor kiért hozzá,
már vége volt annak, hogy emberi tudó-
mány segíthessen a boldogtalannal. Oly
nagy mértékű agyrészkodást szenvedett,
hogy ott halt meg az orvos szemelátára a
legnagyobb kínok között.

Városi közgyűlés. Besztercebánya sz. kir.
város képviselő testulete e hó 30-án d. e.
10 órakor tisztújító és rendkívüli közgyűlést
tartott. Az elnök C s i p k a y K. alispán,
az utóbbin Bitter K. polgármester elnökölt.
Betöltésre került a tanácsnok, főerdész és
erdési állomás. Tanácsnokká egyhangulag
C s e s z n á k Gyula városi II. aljegyző lett
megválasztva. Főerdészé H r d i n a László
38 szavaattal 52 közli: 14 szavaattal
R á n e r Sándor kapott. Erdészé egyhan-
gulag megválasztott: B r a n c h Károly.
A tisztújító közgyűlést követte a rendkívüli
közgyűlés. A polgármester jelenlt, hogy a laszár
új építés ügyében e hó 18-án Miskolcra járt,
s sikerült neki az intéző körökét rabíni,
hogy a tervek alapján a Kaszary-épület nem
fog több kerületi 170 ezer frtnal. Továbbá
indítványozta, hogy a H. városi aljegyző
alispán C s e s z n á k Gyula tanácsnokká ter-
tént megválasztása folytán szentesítse be,
mert ezen állás nem okvetlenül szükséges.
A közgyűlés ezen indítványt elfogadta. Az
után előadta, hogy a tenyesszállókat beszer-
zésével lévén megbízva, ó S i e m e n t h a l b a n
3 tenyesszállókat vásárolt, darab-
járt per 250 frtvál. Ez állatok e napokban
érkeznek ide. Utána a különböző bizottsági
tagok választották meg. A vendégelő zá-
rórak vonatkozó szabályrendeletet módosí-
tásrati határozattal, a menyenyeten a zá-
rórak 12 helyett 2-re lettek atve. Az új
k o v e z e t v á m t a r i f f a ügyében
hosszabb vita keletkezett, vegre akövet-
kezé Dr. T i l l e s B é l a n a k indítvány
fogatott el: A városi polgarok a város
területen kívül levő földekről is vándjimen-
tesen hozhatják be természetmennyéiket saját
használatukra és saját fogataikra. Miután
az idő már nagyon előrehaladt a közgyűlés
e pont tárgyalása után elnapotott.

A budapesti gózmáimok. Míg a hazai pénz-
intézetek egytől-egyig igen te-
intélyes ősz-
szegret juttatnak ostaléku a részvényesek-
nek, addig a gózmáimok mult évi forgalma
szomorú világot vet a szépen föllendült liszt-
üzlet eredményére. Azelőtt nem egyszer bő
ostalék jutott a részvényeseknek, az idén
azonban, csaknem vesztéséggel zárultak a
számadások. Még az olyan első rangu malom

is, mint a Pannónia csak 10645, a
C o n c o r d i a pedig csak 287 frt nyereség-
et tud kimutatni s így természetesen ost-
talékok egyik sem fizet Reméjük, hogy e
pangás csak időleges és nem jelenti az
egyik legerősebb magyar iparág hanyat-
lását.

Zahora József meghalt! Lapunk zártakor
verszük e lesújtó hírt Selmeczbányáról. A
boldogult plébános korai halálát széles
körben fáljárják s szintén fáljárhatja kü-
lönösen a bányászni is, melynek érdeke-
ben oly sokat fáradozott éveken át, hogy
oly kereseti forrásokat nyisson számára,
melyek anyagi jólétet juttassanak. Fárado-
zás nem volt ugyan eredménytelen, mert a
pjerg-széklánai faragó iskola immár lé-
tezik, s az ottani léányiskola s ovoda élve
óta ritkítja párját úgy berendezés mint
egyet tekintetben. Ámde Zahora plébános-
nak csak ezután következtek volna alkot-
ásai, melyek az egész Felvidéken sőt az
országba is kihatólhat volna. S íme a nép
boldogítására irányuló nemes törekvéseinek
vége! A tervekűt duzzadt kóbel megzakadt!
Vajjon lesz-e méltó utódja, ki nemes eszmé-
it csak részben is megvalósíthatja?!

Az osztr. magyar bank mult évi mérlege
6 millió 860 ezer frt tiszta nyereséggel zárult;
a pesti házaik első takarékpénz-
tár egyesületeinek szintén igen tekin-
télyes: 1 millió 536 ezer frt tiszta nyere-
séget hozott a mult év.

A pestmegyei bálra — mely tídválevőleg
február 11-én lesz — javában folynak az
előkészületek. A meghívói igen izléesen ivy-
créme színű papíron, Pest-Pilis-Solt-Kiskun
vármegye rószaszinben nyomott címerével
vannak előtá, már legnagyobb részben
székküldeték. Akik azonban esetleg nem
kapták volna meg s erre igényt tarthatnak
sziveskedjenek a bálbizottsághoz (Budapest,
vármegyeház) fordulni. A női táncrendező —
amint már jeleztek is — igen becses em-
léktárgyak lesznek, az egyes táncokhoz kö-
vül művészetek: Koskovic, Margitay, Inno-
cent és Szarics urak adják a rajzokat. Le-
leményes ősszállításuk atalános meglepetést
fog kelteni.

Süketeknek. Egy személy, ki egy közön-
séges szer által 23 éves süketség és fülzű-
gasból gyógyult ki, készséggel szolgál azon
szer leírásával mindenkinék, ki hozzá fordul.
Cím: NICHOLSON H. J., Wien IX. Kolin-
gasse 4.

Hólyaghajak.

A hólyaghajtalmak majdnem általánossal
és leginkább az emberiség névre, he
ves test feladalmakot okoznak és szellemi
zavarokat idéznek elő. Ezen bajok nagyon
makacsok, s egy bajnal sem annyira er-
ménytelen az orvosias mint ennél. A leg-
makacsabb vesebajok azonban Warner Saf
Cureje által meggyógyulnak, mert ez hely-
reállítja a vesek rendes tevékenységét, a
vizelet természetes minőségben fentartja, s
a gyuladásokat okozó savak képződését
megakadályozza, melyek a hólyag tokhar-
tyáit és a vezetékeket elpusztíthatják.

Hanzely Ezeresz Pozsonyóli írja: Egy
év óta folyton szuró, heves fájdalmat érez-
tem hátam tájékán s alkalmatlan hólyag hu-
rutban szenvedtem.

Itt kísérlet ezen baj enyhítésére és gyó-
gyítására eredménytelen maradt.
Valami szerencsés véletlen által figyelmessé
lettem Warner Saf Cureje; alig kezdtem
meg a harmadik palackot, s már is elmul-
tak a nevezett bajok, és én kétélő 8 hónap
óta teljesen megszabadultam. Szinte igen
jó Warner Saf Cureje piulái a szérlés helyre-
hozatala végett. Ezen gyógyszereket a leg-
melegebben ajánlom.

Warner Saf Cureje üvegenként 2 frtét
kapható minden ismert gyógyszerboltban.
Főraktár: Szalvator gyógyszerüzlet Pozsony-
ban, Török József gyógyszerüzlet Budapestben.

IRODALOM.

»A Hét«-ből, Kiss József új lapjából pon-
tossan megjelent a *harmadik* szám is s a
fővárosi újságléjárású helyiségekben, ká-
véházakban már vasárnap délelőt nagyban
vették, olvasták a csinos lapot, mely ezú-
ttal — finom zöldes alaponussal — *Jászai*
Mari arczépet hozza, a Medea színtel,
poetikus jelmezében. A fizet tartalma szintén
minden várakozásnak megfelel. A lap élen
Lucius híri kronikája van közölve, mely
ezúttal a középiskolai görög háború viszon-
tságaival foglalkozik, de nem tudományos
százrassággal, hanem egészséges, néhol va-
lód amerikai humorral. *Revészky* Gyulától,
az ifjan elhunyt, nagytehetségű poétától
két ismeretlen költeményt hoz a »Hét«;
Forlita ezimel. Következik *Szomaházy* Ist-
vánok *Szilveszter* testvér kisértesé s.
pompás detailszterekben gazdag elbeszé-
lése, mely felig idyll, félíg humoroszk. *Indó*
Antal két fordított költeményt közöl, egyet
Bourget-től s egy gyönyörű sonettet *Musset*
ragyogó tollából. *Forzó* »The Kossuth«-al
cizimel arról a feledhetlen esteről emlé-
kezik meg, melyet a mult hetekben a nagy
hazafi vendégszerető asztalánál töltött el.

Tóth Béla, a Castelnuovo egy mégható tör-
ténétet fordította le olasz eredetűből. A kis
leány cizimel *Kosma* Andor költeményt,
Szécsi Ferencz »Prókortók« cizimel egy
vidám pajkos történetet s *Gorb* Ódön ra-
mantikus tárczát adtak ebbe a füzetbe.
Van még egy kis rajz *Malonyay* Deszótól:
Vasuton cizimel, mely rövid negyven sor-
ban egy egész tragédiát ismert meg az
olvasóval. *Ábrósz* Zoltán e füzetben be-
végzi ama nagy szabású aesthetikai cizimel,
melyet a *Dóczy* Carmeljáról három szá-
mólálól a Budapesti farsangról, terjedelm-
es Szinházi kronika Y-től (mely jég
alatt egy kiváló szinházi kritikuskun rej-
tőzik), egész esomó újdonság s szinházi,
művészeti s irodalmi világól, talányok,
szerkesztői ünnepek stb. A lap most már
minden vasárnap rendszeresen megjelenik. Elő-
fizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt,
negyedévre 2 frt 50 k., egyes számok 20
kréit kaphatók. Az előfizetési pénzek, leg-
égszérűbben postautalványon, *Haronyószky*
Viktor akadémikus kezébe (akadé-
mia-utca 2. sz. a.) küldendők.

Közgazdaság.

**A m. kir. póstatakarékpénztár
1888. évi működése.**

(Baross Gábor kerasközülményi miniszter jelenléte elől.
(Folytatás.)

Az ország lakosságának nemzetiségi vi-
szonyait véve alapúl, mondhatni, hogy csu-
pán a magyar és német betétkönyvesek
viszonyaása felel meg — a tényleg
jóval nagyobb mértékben is — a lakosság
nemzetiségek szerint megállapított viszony
számainak. Mindazáltal ez adatokból alig
lehet a többi nemzetiségeknek a póstatakaré-
kpénztár iránt való csekélyebb, vagy csök-
kenő érdeklődésére következtetni, sőt van-
nak jelenségek, melyek az intézménynek
egyes nemzetiségi vidékeken mutatózó élénk
főlkarolását bizonyítják. A fennálló gyakor-
lat szerint a betéteknél oly szögűvő beté-
tkönyveske szolgáltatni ki, a minőt maga
kivan; s azért kiválóan e szempontból igé-
nyl figyelembe vétett az a tény, hogy a
magyar szögűvő betétkönyvesek kiállításá
az 1888 ik évben az említett mérvben növe-
kedett. Ellenben a póstatakarékpénztár ter-
jeszkedése és általánosan hasatanak erősbősége
mellett bizonyít azaz adat, hogy 1888-ban
már minden 1000 lakosra 7/10 póstatakaré-
kpénztári betétkönyveske jutott, vagyis min-
den 127, személynél volt ily betétkönyveske-
kéje, míg 1889-ben csak minden 154-ik,
1886-ban pedig minden 200-ik személy se-
repeit a postatakarékpénztár betétevegye gyán-
tán.

A fővárosban a részeseés aránya nem-
csak fokozódó, hanem önmagában véve is
főfőtte kedvező. Itt ugyanis már 1886. évi
végével minden 27-ik személy birt póstatar-
karekpénztári betétkönyveskével, s ez arány
szám 1887-ben 23-ra az 1888-ik évi végével
pedig már 2-re szállt alá.

A betétkönyvek foglalkozás, nem, életkor
stb. szerín összeállított statisztikája mutatja
hogy a betéteők részvételének viszony számai
az előző évekhez képest lényegesebb eltérés
alán nem estek. A gyermekek és tanulók ma-
is a legnagyobb számmal szerepelnek, bi-
zonyítékul az állami intézet névelő hivata-
sának s a takaréksőség terén is. Nem ke-
vesébb figyelmet kelto a kézműiparos és gaz-
dakörönségnek, úgyszintén a családoknak és
napszamosoknak, bár lassú, de következteté-
sen emelkedő jelentkeése a betéteők sorá-
ban. Mig e foglalkozási osztályok 1887 vé-
gén 18,831 betéteők szolgáltatottak; e szám
1888 végén főmgye 23,711-re tehat 4480
betéteveől többre, a mi 25,9% növekedést
képviseel. Általában a munkás csoportot
részvéteére annál nagyobb súlyt kell fektetni
mert a póstatakarékpénztár egész szerveze-
ténél fogva főleg azaz igényeinek kivan szol-
gálni, a kiket hivataúsk, lakhelyük sorú val-
toztatása ára késztet.

NYILTTÉR.

**Schwarze Seidenstoffe von
60 Kr.** bis fl. 11.65 p. Meter — glatt
und gemustert (ca. 180 verschn. Qual.) —
versendet roben- und stückweise porto-
und zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant Zürich. Muster umgehend.
Briefe kosten 10 Kr. Porto.

Felölts szerkesztő: **Ravasz Lajos.**
Társzerkesztők: **Fehér János.**
Főmunkatárs: **Vörös Ferencz.**

HIRDETÉSEK.

5411 sz.
tjkvi 1889

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-zst-mártoni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dula Matéknak Marsalla Janos elleni végrehajtási ügyében Nedozer községben fekvő a nedozori 57. sz. tjkvbeu I 1 sor 35 hr. sz. a foglalt fele részben pedig végrehajtás alatt nem álló társtulajdonosa Marsalla Andras nevén álló 23. öi sz. ház, udvar és kertből álló belsőre 450 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanos az 1890. évi márczius hó 31-ik napján d. e. 10 órákor Nedozer községben a község hazánal megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a banatpénznek a bíróságnal lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tjkvi hatóság
Turóc-Zst-Márton, 1889. december hó 9. én.

Fekete.
kir. aljbiró.

49 sz.
tjkvi 1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lipótszentmiklósi kir. bíróság, közhírré teszi, hogy Baneth szül. Stösszl Lotti lipótszentmiklósi lakosnak — Stösszl Manó és neje szül. Stark Sali bobrovnikai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 4000 frt tökékövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a rózsahegy kir. törvényszék (a lipótszentmiklósi kir. járásbíróság) területén lévő Proszék község határában fekvő, és a prószéki 45. sz. tjkvben A 7 curialis bírtok 1-9 ssz. a foglalt Stösszl Manó nevére 9/10-ed és Stösszl szül. Stark Lotti nevére 1/10-ed részben írt ingatlanokra és pedig:

1. az 1 ssz. 1344 hsz. szokol rétre 40 ft kikiáltási árban,
2. a 2 ssz. 1370 hsz. rakovszke vrchi nevű rétre 46 ft kikiáltási árban,
3. a 3 ssz. 1393 hsz. Tupi stodola nevű szántóra 46 ft kikiáltási árban,
4. a 4 ssz. 1396 hsz. szemekovszky szántóra és rétre 40 ft kikiáltási árban,
5. az 5. ssz. 1403 hsz. pri majerkovej stodole szántóra 46 ft kikiáltási árban,
6. a 6. ssz. 1423 hsz. minova szántóra 47 ft kikiáltási árban,
7. a 7 ssz. 1425 hsz. Simova szántóra és rétre 44 ft kikiáltási árban,
8. a 8 ssz. 1427 hsz. Simova rétre 80 ft kikiáltási árban és

9. a 9 ssz. 1433 hsz. za simova szántóra és rétre 63 ft kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a megjelölt ingatlanok az 1890. évi márczius hó 29-ik napján dél-éltői 9 órákor Proszék községében a község hazánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a banatpénznek a bíróságnal lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint tjkvi hatóság,
Liptó-Szt-Miklós 1890. évi január hó 16. án.

Gallasz.
kir. aljbiró.

6401. sz.
tjkvi 1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lipótszentmiklósi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jij. Szentiványi Jozsef közbirtokossági igazgató és társának — id. Szentiványi Jozsef szentiványi lakos és érdektársai elleni község megszüntetése iránti ügyében a bírói árverést, a rózsahegy kir. törvényszék területén fekvő Szentivan község 402. sz. tjkvben A I. nemesi bírtok 31. sz. ház kocsmá 1 ssz. a foglalt egész ingatlanra 1664 frt. kikiáltási árban elrendelte, mely ingatlan a Szentivan község hazánal 1890. évi márczius hó 27. én d. e. 9 órákor meg-

tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladati fog.

Venni szándékozók tartoznak a banatpénzül a kikiáltási árnak 10 %-át, készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni, vagy az előleges lefizetést igazoló nyugtat átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság,
Kelt Liptó-Szent-Miklósan, 1890. évi január hó 18. án.

Gallasz.
kir. aljbiró.

As kötségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen be-
szerezhető háziar meglopón
erős gyögyűköt szerzett.
"A Betegbarát" című kis
írában meg bizonyítokokat
is találunk arra nézve, hogy
még hosszas, reménytelen-
nek nevezett esetekben is
gyógyulás állott be. Minden
betegnek ell köllone olvasni
ezen könyvet; Kikötör
kiadóintézete Lipcsában
(Richter Verlags-Anstalt in
Leipzig) ingyen megküldi.

SHALLODA MEGNYITÁS

TURÓCZ-SZT.-MÁRTONBAN.

Van szerencsém a helybeli, vidéki és utazó közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy Turóc-Zst-Márton legszebb helyén, az újkor elegantiájával és minden kényelmével felszerelt szállodámat

* EHMANN SZÁLLODA *

cím alatt a mai napon megnyitottam. — Szállodámban pompás vendég-szobák, kávéház, étterem, külön ivóterem, színház stb. állanak a t. közönség kényelmére, a vasút közelében.

Az ételek és italok jóságáról, valamint a kiszolgálás kifogástalanságáról gondoskodni kedves kötelességemnek ismerem s kívánatra bérleteket is elfogadok.

A t. közönség szives jóindulatát kérve, tisztelettel vagyok

Ehmann Pál,
szálloda tulajdonos.

A TURÓCZ-SZT.-MÁRTONI MAGYAR NYOMDA

ajánlkozik a könyvnyomdai szakba vágó munkák pontos, izléses és olcsó kiállítására.

Készít: Levélpapír-, boríték- és czégnymatokat, műveket, körleveleket, árjegyzékeket, számlákat, meghívókat, látogató-jegyeket, rovatos táblázatokat, ügyiratokat, étlapokat; ügyvédi-, községi- és bírósági nyomtatványokat.

Nagy raktár körjegyzői nyomtatványokban.

MEGRENDELÉSI CZIM:

MAGYAR NYOMDA Turóc-Zst.-Mártonban.

„EGYETÉRTÉS“ Huszonegyedik évfolyam. Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési ára:

Egy hónapra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három hónapra . . . . . 5 " "
Hat hónapra . . . . . 10 " "
Egész évre . . . . . 20 " "

Előfizetők bármily naptól kezdve teljesíthetik s legcélszerűbben postautalvánnyal Budapestre, az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (Kereskedelmi utca 6. sz.) küldendők.

5-5

Pikáns olvasmányok.

- Berlin Messalinjai . . . . . 3 Mk. —
  - Heptameron képekkel, (confisc. volt) . . . . . 3 Mk. —
  - Fügefalevél nélkül. Hadubrandt-tól . . . . . 2 Mk. —
  - Gügel A. A karinthiai felföld bűnösöje . . . . . 2 Mk. —
  - Mézes hetek Montecarlóban . . . . . 2 Mk. 40
- Megküldi utánvétel mellett, vagy az összegnek előzetes beküldése után

R. JACOBSTHAL
könyvkereskedése Berlinben, W. Steglitzerstrasse 61.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

MAGVAK.

Szavoszt Alphons

magkereskedése és gazdasági cikkei Orszé-
Budapest, V. Arany János-utca 11.

tudatja a n. d. gazda és kertészek községével, hogy január hó 1-étől megnyitotta

konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát

és ajánlja egészen friss, faj azonos

here, fű, répa, konyhakerti és virágmagvakkal

dusan felszerelt raktárát.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Nyomatja és kiadja a turóc-szent-mártoni magyar nyomda.